

REGERINGSRÄTTENS BESLUT

Mål nr
2917-05

meddelat i Stockholm den 7 februari 2008

KLAGANDE

AA

MOTPART

Försäkringskassan
103 51 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrättens i Stockholm beslut den 15 mars 2005 i mål nr 6037-04

SAKEN

Föräldrapenning; fråga om prövningstillstånd i kammarrätt

BAKGRUND

AA var bosatt i Schweiz fr.o.m. januari 1994. Hon arbetade där till dess att hon den 19 mars 2002 födde en dotter. Familjen flyttade till Sverige den 1 september 2002. Hennes man började omedelbart arbeta i Sverige. Själv var hon ledig från förvärvsarbete för att ta hand om dottern. Hon begärde hos Försäkringskassan föräldrapenning fr.o.m. den 16 mars 2003 beräknad med utgångspunkt i den inkomst som hon hade haft i sitt arbete i Schweiz.

Försäkringskassan beslutade den 7 april 2003 att betala ut föräldrapenning till AA med 150 kr per dag. Vid omprövning den 13 juni 2003 ändrade kassan inte det tidigare beslutet. Som skäl angav Försäkringskassan sammanfattningsvis följande. För att en förälder under de första 180 dagarna ska få föräldrapenning som mot-

Dok.Id 45269

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 5

Expeditionstid
09:00-12:00
13:00-15:00

Telefon
08-561 67600
Telefax
08-561 67820

svarar den sjukpenninggrundade inkomsten krävs att föräldern under minst 240 dagar i följd före barnets födelse har varit försäkrad för en sjukpenning som överstiger 60 kr per dag. Om föräldern fullgjort försäkringsperioder i ett annat EU-land, ska dessa räknas med enligt rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen (förordning 1408/71). Det krävs dock att den sista dagen av denna 240-dagarsperiod har fullgjorts i Sverige.

AA överklagade omprövningsbeslutet hos Länsrätten i Stockholms län och yrkade att hennes föräldrapenning skulle baseras på den inkomst som hon hade när hon arbetade i Schweiz. Länsrätten avslog överklagandet genom dom den 24 juni 2004 (mål nr 15148-03). AA fullföljde sin talan hos Kammarrätten i Stockholm som genom det nu överklagade avgörandet beslutade att inte meddela prövningstillstånd.

YRKANDEN M.M.

AA yrkar att Regeringsrätten beviljar henne prövningstillstånd i kammarrätten. Hon anför att EG-rätten innebär att det inte kan ställas krav på att någon del av kvalifikationstiden ska ha uppfyllts i Sverige.

Försäkringskassan medger att Regeringsrätten meddelar AA prövningstillstånd i kammarrätten. Kassan anför bland annat följande. Vid tidpunkten för kammarrättens avgörande hade frågan om sammanläggning av försäkringsperioder inte varit föremål för prövning i högsta instans. Det föreligger därför skäl att kammarrätten prövar AAs överklagande.

SKÄLEN FÖR REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Enligt 34 a § andra stycket förvaltningsprocesslagen (1971:291) ska prövningstillstånd i kammarrätten meddelas om 1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, 2. anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller 3. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

I 4 kap. 6 § andra stycket lagen (1962:381) om allmän försäkring föreskrivs att föräldrapenning för de första 180 dagarna utges med belopp som motsvarar förälderns sjukpenning, om föräldern under minst 240 dagar i följd före barnets födelse har varit försäkrad för en sjukpenning över lägstanivån. För en förälder som har rätt till föräldrapenning men som inte uppfyller den förutsättningen utges föräldrapenning med lägre belopp.

Artikel 72 i förordning 1408/71, som gäller familjeförmåner, har rubriken Sammanläggning av försäkringsperioder, anställningsperioder eller perioder av verksamhet som egenföretagare. I artikeln föreskrivs att, om lagstiftningen i en medlemsstat för rätt till förmåner ställer krav på fullgjorda försäkrings- eller anställningsperioder, den behöriga institutionen i den staten i nödvändig utsträckning ska beakta försäkrings- och anställningsperioder som har fullgjorts i en annan medlemsstat som om dessa perioder hade fullgjorts enligt den lagstiftning som denna tillämpar. Förordningen innehåller särskilda regler för tillämpningen av vissa medlemsstaters lagstiftning (artikel 89). För Sveriges del föreskrivs i bilaga VI under X 1. i fråga om föräldraförmåner följande. Vid fastställande av en persons rätt till föräldraförmån enligt artikel 72 i förordningen ska försäkringsperioder som fullgjorts i en annan medlemsstat anses vara grundade på samma genomsnittsinkomst som de svenska försäkringsperioder som de läggs samman med.

Svensk föräldrapenning hänförs till kategorin familjeförmån (RÅ 2000 ref. 20).

Mellan unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Schweiz, å andra sidan, gäller sedan den 1 juni 2002 ett avtal som innebär bl.a. att förordning 1408/71 är tillämplig också i förhållande till Schweiz.

Frågan i målet är om det vid tillämpningen av reglerna om sammanläggning i artikel 72 i förordning 1408/71 har någon betydelse att det inte finns någon svensk kvalifikationstid med vilken sammanläggning kan ske. Denna fråga har inte prövats av högre rätt. Den har därför intresse för rättstillämpningen. Vid tiden för kammarrättens avgörande hade såväl Regeringsrätten som Länsrätten i Stockholms län begärt förhandsavgörande från EG-domstolen i frågor som gäller kvalifikationstid vid bedömningen av rätt till föräldrapenning. De målen avsåg personer som varit anställda vid unionens institutioner och för vilka förordning 1408/71 därmed inte gällt (EG-domstolens domar den 16 februari 2006 mål C-137/04, Amy Rockler och mål C-185/04, Ulf Öberg och RÅ 2006 ref. 32). Rättsfrågorna i de målen har ändå beröring med den i detta mål. Med hänsyn härtill borde det för kammarrätten även ha framstått som osäkert om länsrättens avgörande var riktigt.

Kammarrätten borde således enligt 34 a § andra stycket 1 och 2 förvaltningsprocesslagen ha meddelat tillstånd till prövning av AAs talan. Kammarrättens beslut bör därför upphävas och prövningstillstånd meddelas.

REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Regeringsrätten upphäver det överklagade beslutet och meddelar AA tillstånd för prövning i Kammarrätten i Stockholm av hennes överklagande av Länsrättens i Stockholms län dom den 24 juni 2004 i mål nr 15148-03. Handlingarna överlämnas till kammarrätten för fortsatt handläggning.

Sten Heckscher

Marianne Eliason

Carina Stävberg

Anna-Karin Lundin

Henrik Jermsten

Susanne Johansson
Föredragande regeringsrätts-
sekreterare

Avd. I

Föredraget 2008-01-09